

ANOREKSİYA NERVOZA'YA TOPLUMUN İLGİSİ: GOOGLE TRENDS VERİLERİ İLE İNFODEMİYOLOJİK BİR ÇALIŞMA

Ranâ Ahsen Ak¹, Gülce Oran¹, Eminhan Suna², Mehmet Hakan Türkçapar²

¹BDPD

²Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Giriş: Anoreksiya Nervosa (AN), en yüksek ölüm oranına sahip psikiyatrik bozukluklardan biridir. AN'nin etkili tedavisi yalnızca bireysel değil, aynı zamanda toplumsal düzeyde farkındalık gerektirmektedir. Toplumun AN'ya ilgisi, genellikle tanınmış kişilerin bu hastalıkla ilişkili sağlık sorunları veya kayıplarıyla birlikte artış göstermektedir. Bu çalışmada Google arama eğilimleri üzerinden Türkiye'de AN'ye yönelik toplumsal ilginin düzeyi ve farkındalığa etkisi değerlendirilmiştir. Bu çalışmada, bireylerin bilgi arayışından yola çıkarak toplum düzeyinde koruyucu ruh sağlığına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Yöntemler: Bu retrospektif infodemiolojik çalışmada, 2 Ağustos 2025'te açık erişimli Google Trends üzerinden "Anoreksiya Nervosa" arama ifadesi iki farklı zaman aralığında taranmıştır. İlk olarak, Ağustos 2015–2025 arasında arama eğilimleri incelenmiştir. İkinci olarak, 21 Haziran 2025 tarihinde kamuoyunda tanınan bir kişinin AN nedeniyle yaşamını yitirmesinin toplumsal etkisinin araştırılması amacıyla 21 Mayıs–21 Temmuz 2025 tarihleri arasındaki arama eğilimleri değerlendirilmiştir.

Sonuçlar: AN ile ilgili aramalar 2017'de ve 2025'te belirgin artış göstermiştir. 2017'deki artış, tanınmış bir kişinin kilo kaybıyla hastaneye kaldırılmasıyla; 2025'teki artışta başka bir tanınmış

kişinin ölüm haberiyle ilişkilidir. Tüm zamanların en yüksek arama ilgisi Haziran 2025'te AN nedeniyle yaşamını yitiren tanınmış kişinin AN haberlerinin medyada geniş yer bulması ile açıklanabilir. Bunlarla beraber en sık aranan ifadelerin "anoreksiya nervosa nedir", "anoreksiya nervosa özellikleri", "anoreksiya nervosa neden olur" soruları olduğu görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç: Aramalarda hem AN ile ilgili bilgi hem de kişinin görünümü ve özel yaşamına dair sorguların yapıldığı gözlemlenmiştir. Arama içeriklerinin tanım, neden, teşhis ve ölüm gibi temel başlıklarla sınırlı kalması, ilginin çoğu zaman yüzeysel bir bilgi arayışı olduğunu göstermektedir. Kayıp sonrası yapılan aramaların yalnızca bilgi edinme değil, duygusal ya da magazinsel ilgiyle şekillendiği anlaşılmaktadır. Sonuç olarak tanınmış kişilerin AN'ye dair medyatik haberleri kısa vadeli bilgi arayışını artırmakta ancak bu artışın kalıcı farkındalıkla sonuçlanabileceği belirsizliğini korumaktadır. Bunu değerlendirmek için daha kapsamlı çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır. Bu tür medya odaklı bilgi arayışının arttığı dönemlerde, ruh sağlığı profesyonelleri ve ilgili tüm kurumların güvenilir içerikler paylaşması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anoreksiya nervosa, yeme bozuklukları